

KATALOG LABORATORIJSKIH PRETRAGA

OB Nova Gradiška

Strossmayerova 17A, Nova Gradiška

035/217 – 925

Pohrana i priprava uzoraka za opće medicinsko biokemijske pretrage

(preporuke Povjerenstva za stručna pitanja HKMB, 2012)

Vrijeme pohrane uzoraka (**dozvoljeno vrijeme od uzorkovanje do analize**) tjelesnih tekućina navode se radi sprječavanja zagađenja i propadanja uzoraka , osobito za uzorke koji se skupljaju kroz određeno razdoblje.

Navedeni su uvjeti čuvanja i najduže vrijeme pohrane uzoraka radi mogućih naknadnih mjerenje i dodatnih ispitivanja.

Vrijeme pohrane uzorka važno je isključivo radi osiguranja sljedivosti uzorka.

1. Opće medicinsko biokemijske pretrage serum ili plazma mogu se pohraniti:

4 sata na sobnoj temperaturi

48 sati na 4°C

nekoliko dana do nekoliko mjeseci na - 20°C

2. Hematološke pretrage – dozvoljeno vrijeme od uzorkovanja do analize je 4 sata.

Razmaz periferne krvi i specifičnih tekućina – 7 dana

Za pripravu krvnog razmaza – 4 sata

3. Pretrage urina – dozvoljeno vrijeme od uzorkovanja do analize – 2 sata (najduže 4 sata)

4. Pretrage plinova u arterijskoj i venskoj krvi – dozvoljeno vrijeme od uzorkovanja do analize- 15 min na sobnoj temp

5. Sedimentacija eritrocita – dozvoljeno vrijeme od uzorkovanja do analize- 2 sata

6. Dozvoljeno vrijeme za odvajanje plazme od stanica u uzorku koji sadrži visokomolekularni heparin je 1 sat, a analiza se provodi unutar 4 sata od uzorkovanja .

7. Prema vlastitoj odluci medinski biokemičar može produžiti vrijeme čuvanja rezultata i materijala u slučajevima praćenja

poslovanja laboratorija, edukacije, praćenja epidemiologije, različitih statističkih mjerenja i sl.

KRATICE

S – serum

P – plazma

CP – citratna plazma

K – puna krv

kK – kapilarna krv

vK – venska krv

PS – punktirani sadržaj

U – mokraća (urin), porcija; reprezentativna porcija je prva jutarnja mokraća

dU – dnevna, 24 satna mokraća bez konzervansa

L – cerebrospinalna tekućina (likvor)

F – stolica (faeces)

H – pretrage koje se rade 24 sata i u hitnim stanjima (izdavanje nalaza do 1 sat)

PP – pretrage koje se rade periodično u većim serijama ili su dugotrajne analize

RR – pretrage koje se rade svakodnevno u redovnom radu

NAZIV PRETRAGE (BIS)	UZORAK	EPRUVETA	VRIJEME IZRADE	NAPOMENA
Acido-bazni status ABS	AK VK KK	heparinizirana kapilara ili šprica	H	Uzorak odmah donijeti u laboratorij. Ako je potrebno slanije, uzorak dostaviti na hladnom.
Ascites pleuralna tekućina ASC	PS	šprica, bočica	RR	U sustavu se određuje: Izgled, boja, broj stanica – leukociti, eritrociti LDH, glukoza, proteini, amilaza. Uzorak treba odmah donijeti u laboratorij.
Albumin ALB	S	crvena	H,RR	
Alfa feto protein AFP	S	crvena	RR	
Alanin- aminotransferaza ALT	S	crvena	H,RR	Ne prihvaćaju se hemolizirani uzorci.
Amilaza AMI-S AMI-U	S PS U	crvena urinska epruveta	H,RR	Ne prihvaćaju se hemolizirani i ikterični uzorci. Izbjegavati antikoagulanse koji tvore komplekse.
Alkalna fosfataza ALP	S	crvena	H,RR	Ne prihvaćaju se hemolizirani uzorci. Izbjegavati antikoagulanse koji tvore komplekse
Antitijela na tireoglobulin ANTI - TG	S	crvena	RR	
Antitijela na tiroidnu peroksidazu ANTI - TPO	S	crvena	RR	
Amonijak AMON	P	ljubičasta	H	Uzorak u čaši s ledom ODMAH donijeti u laboratorij. Ne prihvaćaju se hemolizirani i ikterični uzorci.
Antitijela na ciklički citrulinski peptid AntiCCP	S	crvena	PP	Nalazi se izdaju SRIJEDOM.
Aktivirano parcijalno tromboplastinsko vrijeme APTV	CP	plava	RR	Ne prihvaćaju se hemolizirani uzorci.
Aspartat – aminotransferaza	S	crvena	H,RR	Ne prihvaćaju se hemolizirani uzorci.

AST				
Bakar Cu	S	crvena	RR	
Bilirubin konjugirani BILK	S	crvena	H,RR	Ne prihvaćaju se hemolizirani uzorci. Zaštiti uzorke od svjetla.
Bilirubin ukupni BILUK	S	crvena	H,RR	Ne prihvaćaju se hemolizirani uzorci. Zaštiti uzorke od svjetla.
Karcinoembrional ni antigen CEA	S	crvena	RR	
C reaktivni protein CRP	S P	crvena ljubičasta	H,RR	
Dunger – broj eozinofila u komorici	P	ljubičasta	RR	
Droge-test pločica Kvalitativni test	U	jednokratni urin	H	Amfetamin,metamfetamin,MDMA, kokain, tetrahidrokanabinol, barbiturati,benzodiazepini, morfin, opijati, metadon, triciklički antidepresivi, fenciklidin
Elektroforeza proteina (proteinogram) ELFO	S	crvena	PP	Ne prihvaćaju se hemolizirani uzorci i plazma. Nalazi se izdaju ČETVRTKOM.
Estradiol E2	S	crvena	PP	Nalazi se izdaju SRIJEDOM.
Etilni alkohol Etanol	S	crvena	H,RR	
Feritin FER	S	crvena	RR	
Fibrinogen FIB	CP	plava	RR	Ne prihvaćaju se hemolizirani uzorci.
Fosfor anorganski P dUP	S dU		RR	.
Folikularno stimulirajući hormon FSH	S	crvena	PP	Nalazi se izdaju SRIJEDOM.
Folna kiselina Folat	S	crvena	RR	Uzorak odmah nakon vađenja zaštititi od svjetla umatanjem u foliju i transportirati odmah u laboratorij
Glukoza GUK	S	crvena	H,RR	
Gama-glutamil transferaza GGT	S	crvena	H,RR	

Procjena brzine glomerularne filtracije eGFR RR				Odrasli: CKD-EPI jednadžba izračuna. Djeca: Schwartz-ova jednadžba izračuna.
HCG test na trudnoću	U	jednokratni urin		
Hemoglobin A1C HbA1C		ljubičasta	RR	Uzorak je puna krv.
HDL-kolesterol HDL	S	crvena	RR	Uzorak krvi uzeti nakon 12 sati posta.
Humani korionski gonadotropin βHCG	S	crvena	H,RR	
Imunoglobulin A IgA	S	crvena	RR	Ne prihvaćaju se lipemični uzorci.
Imunoglobulin G IgG	S	crvena	RR	Ne prihvaćaju se lipemični uzorci.
Imunoglobulin M IgM	S	crvena	RR	Ne prihvaćaju se lipemični uzorci.
Imunoglobulin E IgE	S	crvena	RR	
Kalcij – ukupni Ca dUCa	S dU	crvena urinska epruveta	H,RR	Ne prihvaćaju se hemolizirani uzorci. Naznačiti količinu 24 satnog urina.
Kalcij –ionizirani Ca ++	vk	heparinizirana šprica	H	Uzorak ODMAH donijeti u laboratorij.
Kalprotektin	F	posuda za stolicu	PP	Nalaz se izdaje SRIJEDOM.
Kloridi Cl	S	crvena	H,RR	Ne prihvaćaju se hemolizirani i lipemični uzorci.
Kalij K dUK	S dU	crvena urinska epruveta	H,RR	Ne prihvaćaju se hemolizirani i lipemični uzorci. Naznačiti količinu 24 satne mokraće.
Kolesterol KOLESTEROL	S	crvena	RR	Uzorak krvi uzeti nakon 12 sati posta.
Kreatinin KREAT dUKREAT	S dU	crvena urinska epruveta	RR	Naznačiti količinu 24 satne mokraće.
Kreatinin klirens KREKL	S dU	crvena urinska epruveta	RR	Na uputnici navesti tjelesnu težinu i visinu bolesnika, skupiti 24 satnu mokraću i ISTI dan izvaditi krv.
Kreatin-kinaza CK	S	crvena	H,RR	Ne prihvaćaju se hemolizirani uzorci.
Kortizol dU kortizol	S dU	Crvena Urinska epruveta	PP	Uzorak vaditi prateći cirkadijalni ritam izlučivanja u 8h i 16h. Navesti količinu 24h mokraće
Karcinomski antigen 15-3 CA 15-3	S	crvena	RR	

Karcinomski antigen 19-9 CA 19-9	S	crvena	RR	
Karcinomski antigen 125 CA-125	S	crvena	RR	
Kompletna krvna slika KKS	K	ljubičasta	H,RR	KKS uključuje određivanje leukocita,eritrocita,eritrocitnih konstanti i trombocita.
KKS + DKS	K	ljubičasta	H,RR	Diferencijalna dijag. leukocita, 5 dif.
Kompletna analiza urina	U	urinska epruveta	H,RR	
Likvor LIKVOR	PS	sterilna epruveta	H	Uzorak ODMAH dostaviti u laboratorij. Vizualna procjena izgleda, određivanje biokem.parametara (proteini,glukoza,kloridi) i brojanje stanica u Fuchs-Rosenthalovoj komorici.
Laktat LAKT	P	siva	H	Uzorak na hladnom ODMAH donijeti u laboratorij.
Laktat dehidrogenaza LDH	S PS	crvena	H,RR	Ne prihvaćaju se hemolizirani uzorci.
LDL-kolesterol LDL	S	crvena	RR	Uzorak krvi uzeti nakon 12 sati posta.
Luteinizirajući hormon LH	S	Crvena	RR	Nalazi se izdaju SRIJEDOM.
Lipaza LIP	S	crvena	RR	Ne prihvaćaju se lipemični i ikterični uzorci.
Magnezij Mg	S	crvena	RR	Ne prihvaćaju se hemolizirani, ikterični i lipemični uzorci.
Mikro-albuminurija UMALB	dU	urinska epruveta	RR	Naznačiti količinu 24 satne mokraće.
Mokraćna kiselina ACUR dUACUR	S dU	crvena urinska epruveta	RR	Ne prihvaćaju se ikterični uzorci. Naznačiti količinu 24 satne mokraće.
Mokraća - kompletna analiza	U	urinska epruveta	H,RR	Potreban je prvi jutarnji uzorak. Kvalitativna analiza : izgled.boja,PH,relativna volumna masa,glukoza,bilirubin,ketoni,eritrociti /hemoglobin,proteini,urobilinogen,nitriti,leukocitna esteraza. Analiza sedimenta:

				leukociti,eritrociti, stanice pločastog epitela, male epitelne stanice,hijalini cilindri,nehijalini cilindri, bakterije gljivice,sluz,kristali,amorfne soli.
Moždani natrijuretski peptid pro BNP	P	ljubičasta	PP	Ne prihvaćaju se hemolizirani uzorci. Nalazi se izdaju SRIJEDOM.
Natrij Na dUNa	S dU	crvena urinska epruveta	H,RR	Ne prihvaćaju se hemolizirani i lipemični uzorci. Naznačiti količinu 24 satne mokraće.
Okultno krvarenje FHB	F	posuda za stolicu	RR	Potrebno je sakupiti uzorke 3 stolice, uz preporučenu dijetu.
Osmotska rezistencija eritrocita	P	ljubičasta	RR	
Oralno opterećenje glukozom OGTT	S	crvena	RR	Test se izvodi u laboratoriju natašte do 8 h ujutro.Ukoliko bolesnik nije pokretan test se izvodi uz prethodni dogovor s laboratorijem.
Parathormon PTH	P S	Ljubičasta Crvena	PP	Uzorak odmah dostaviti u laboratorij. Ne prihvaćaju se hemolizirani uzorci. Nalazi se izdaju SRIJEDOM.
Proteini ukupni TP UPRO	S dU	crvena urinska epruveta	RR	Naznačiti količinu 24 satne mokraće.
Prolaktin PRL	S	crvena	PP	Krv uzeti nakon preporučene pripreme pacijenta – mirovanje u trajanju od 30min Nalazi se izdaju SRIJEDOM.
Prostata specifični antigen PSA	S	crvena	RR	
Slobodni prostata specifični antigen FPSA	S	crvena	RR	
Profil glukoze	S	crvena	RR	
Prokalcitonin PCT	S	crvena	H	
Protrombinsko vrijeme PV	CP	plava	H,RR	Ne prihvaćaju se hemolizirani uzorci.
Retikulociti Rtc	P	ljubičasta	RR	
Sedimentacija eritrocita SE	K	crna	RR	

Trigliceridi TG	S	crvena	RR	Uzorak krvi uzeti nakon 12 sati posta.
Nezasieeni kapacitet vezivanja željeza UIBC	S	crvena	RR	
hs Troponin hsTnt	S	crvena	H	
Testosteron TESTO	S	crvena	PP	Nalazi se izdaju SRIJEDOM .
Tiroidni stimulirajući hormon TSH	S	crvena	RR	
Slobodni tiroksin FT4	S	crvena	RR	
Slobodni trijodtironin FT3	S	crvena	RR	
Ukupni kapacitet vezanja željeza TIBC	S	crvena	RR	
Urea UREA dUUREA	S dU	crvena urinska epruveta	RR	Ne prihvaćaju se hemolitični, ikterični i lipemični uzorci. Naznačiti količinu 24 satne mokraće.
Vitamin B12 Vit B12	S	crvena	RR	Ne prihvaćaju se hemolizirani uzorci
Vitamin D Vit D	S	crvena	RR	Uzorak treba zaštititi od svjetla
Željezo FE	S	crvena	RR	Provesti propisanu pripremu bolesnika. Ne prihvaćaju se hemolizirani, ikterični i lipemični uzorci.
Prenatalni kombinirani probir u I.tromjesečju (između 11. i 14. tjedna trudnoće)	S	crvena	PP	Potrebni ultrazvučni podaci na dan uzorkovanja